

Bir Tadımlık Üniversite

Ali Sinan Sertöz

sertoz@bilkent.edu.tr

Bilkent Üniversitesi

15 Eylül 2011

Bilkent'e Hoşgeldiniz

• **Bilkent'e Hoşgeldiniz**

İhsan Doğramacı Bilkent'i kurduğunda 70 yaşındaydı.

Ve önünde ülkeye hizmet edeceği 25 yılı daha vardı.

Bilkent'i kurduğunda doğan çocukların Bilkent'ten mezun olduğunu, hatta yüksek lisans yaptığını gördü.

İlerde hayat yokuşu dikleştiğinde umutsuzluğa kapılırsanız, ki bu çok sık olabilir, İhsan Doğramacı'yı ve Bilkent'i hatırlayın.

Üniversite Nedir?

• Üniversite Nedir?

Bu resim 1300lerden kalma. Almanya'da bir üniversite sınıfını gösteriyor.

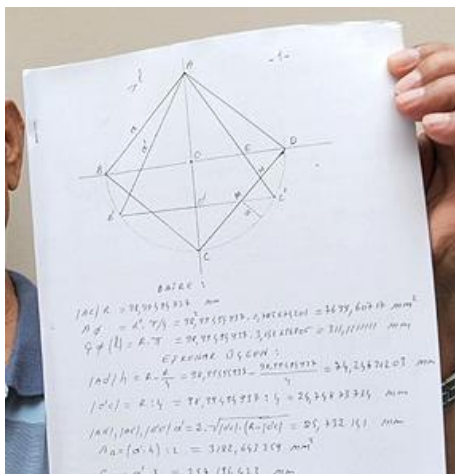
Dersi sınıfın yaklaşık beşte biri takip ediyor. Diğerleri dalga geçiyor, uyuyor.

Buna rağmen hocanın gözünde inatçı bir umut ışığı var. Herkesi her an affetmeye, bıraktığı yerden baştan alıp öğretmeye kararlı.

Bu resimde özetlenen durum bugün hiç değişmeden devam ediyor. Sizin sınıfınız da hocalarınız da bu resimdeki gibi olacak. Sınıfta dersi dinleyenler arasında mı olacağınız yoksa dalgacılara mı katılacağınız tamamen sizin tercihiniz. Bu tercihin sorumluluğu sanki size ait değilmiş gibi bin bir mazeret bulup, hep sizin dışınızdaki etkenleri sorumlu göstereceksiniz. Sizin gibi dalgacı arkadaşlarınız da size hak verecek. Bozacının şahidi şiracı olacak.

Ama dünyayı o önde oturup dersi takip edenler yönetecek uzun vadede.

Eğitim şart!

π sayısının yanlış olduğu iddia edildi. (8 Eylül 2011)

• Eğitim şart

Size birinci sınıfın sonunda π sayısının ne olduğunu ve nasıl hesaplanacağını anlatacağız, anlayacaksınız. Bilgisayar başına geçip, isterseniz kendi yöntemlerinizle istediğiniz hassaslıkta bu sayıyı hesaplayabilecek durumda olacaksınız.

Hepsinde aynı sonucu bulacaksınız ve hep aynı sonucun çıkması gerektiğini anlayacak, bileceksiniz.

Bu beyefendi bu bilgiden yoksun.

Bunu haber yapan muhabir, bu bilgiden yoksun.

Bunu kabul edip ajanslara geçen editör böyle bir eğitimden yoksun.

Yazıyı okuduğunuzda bir sürü çocukça imla hataları bulacaksınız. Muhabir, editör ve redaktör Türkçe bilmiyor.

Yarasalar tavukların ayaklarını ısırıp kan emerler, tavuğun haberi olmaz. Çünkü bir kere yarasa gece gelir, tavuk gece görmez. İkincisi, yarasa ilk ısırduğunda ısırıldığı yaraya uyuşturucu bir sıvı salar, tavuk artık hiçbir şey hissetmez. Yarasa da istediği gibi kan emer.

Cehalet de işte böyle birşeydir. Sizi öyle bir karanlıkta uyuşturur ki gülünç duruma düşersiniz, düştüğünüzü hissetmezsiniz.

Cehalet kanınızı emer, haberiniz olmaz.

Eğitim şart.

İyi eğitim şart!

Queensland baraj suyu taşkını (Ocak 2011).

• İyi eğitim şart

Queensland, Avustralya'da bir yer. Buradan akan nehrin sellerinden kurtulmak için bir baraj yapılmış. Bir de baraj için yönetim klavuzu hazırlanıp eğitilmiş mühendislere teslim edilmiş. Ama bu mühendisler iyi eğitilmiş olmayanlar arasından gelmiş. Normal zamanlarda ne yapılacağı klavuzda yazıyor. Ama olağanüstü bir durum olduğunda, yani okulda öğretilenlerin dışında bir durum olduğunda, yeni duruma göre karar vermeniz gerekir. Eğitim, öğrendiklerinizi unuttuğunuzda geriye kalan izlerdir. İyi eğitim derin izler bırakır. Ve kritik durumlarda, öğrendiklerinizin sizde bıraktığı izler yardımıyla yeni bilgiler üretir, yeni kararlar alabilirsiniz.

Buradaki mühendisler, meteorolojinin onlara verdiği bilgiyi değerlendirememişler. Meteoroloji, aralık ve ocak aylarında ne kadar yağış yağacağını onlara bildirmiş. Bu kadar yağışın barajı taşırmaması için barajdaki suyun dörtte üçünü, yani hemen hemen hepsini önceden yavaş yavaş boşaltmaları gerekiyormuş. Ama bu kadar su boşaltırsak ve yağış olmazsa şehir susuz kalır diye düşünmüşler. Kendi meslekleri olmadığı halde, kötü eğitimin yani cehaletin şaşmaz bir işareti olarak, biz her şeyi biliriz, kendimizi hesaplayalım demişler. Daha az yağmur yağacağını hesaplamışlar. Meteorolojidekilerin aptal olduğunu düşünmüşler.

Yağmur, meteorolojinin hesapladığı kadar yağmış. Baraj gelen suyu tutamamış. Taşmış.

Cehaletin, kötü eğitimin, ben her şeyi bilirim demenin sonucu: 35 ölü, 9 kayıp, ve 30 milyar dolarlık maddi zarar.

Yani, iyi eğitim şart.

Hocam, bu bilgi gerçek hayatta ne iřimize yarayacak?

Tohumun kilosu 117,000 TL
Altının kilosu 35,000 ile 105,000 TL arası.

● **Hocam, bu bilgi gerçek hayatta ne iřimize yarayacak?**

Kiraz domatesi. Melez eřidinden. Dayanıklı, lezzetli ve verimli cinslerin çiçekleri belli bir bilgi eşliğinde doğru oranlarda birbiriyle tozlanıyor. Oluřan tohumları satılıyor. Bu tohumlardan , dört kat fazla verim alınıyor. Örneğin on ton yerine otuz ton domates alıyorsunuz. Bu domatesler daha lezzetli olduğu için daha pahalı satıyorsunuz. Daha dayanıklı olduğu için fireniz azalıyor. Sonuç, daha çok kişi domates yiyor, sizin de kazancımı kat kat artırıyor.

Ama bu tohumların da bir fiyatı olacak elbette, seneden seneye artan!

Başarmak için ne kadar çalışmak gerekir?

10,000 saat!

1990'larda Berlin Müzik Okulundaki 20 yaşındaki keman öğrencilerine toplam ne kadar çalıştıkları sorulmuş.

Yıldız kemancılar: 10,000 saat

Çok başarılı kemancılar: 8,000 saat

Başarılı kemancılar: 4,000 saat

çalışmışlar.

● Başarmak için ne kadar çalışmak gerekir?

10000 saat! Bilimde bir şablon yakalamaya çalışırsınız. Sonra bu şablonu destekleyen veriler ararsınız. Bu arada da bulgularınızı sürekli sorgularsınız.

Bilimin amacı bir yandan bugünü açıklamak diğer yandan yarını öngörebilmektir.

Bu onbin saat kuralının çıkışı da bir meraktan kaynaklanıyor: Berlin müzik okulundaki öğrencilerin başarı durumlarıyla çalışma tempoları arasında bir ilişki var mı yoksa başarı sadece yeteneğe mi bağlı diye merak ediyorlar.

Önce öğrencileri kağıt üzerinde, onlara söylemeden, üç gruba ayırıyorlar.

1-Yıldız kemancılar: Bunlar uluslararası konserlerin solo yıldızları olmaya aday öğrenciler.

2-Çok başarılı kemancılar: Bunların solo kemancı olarak hayatlarını kazanmaları mümkün değil. O kadar iyi değiller ama herhangi saygın bir orkestrada kemancı olarak çalışabilecek duruma gelecekleri kesin.

3-Başarılı kemancılar: Bunlar da çok yetenekli ama bir orkestrada çalacak derinliğe sahip değiller. Ama konservatuvarda ve iyi okullarda çok başarılı müzik öğretmeni oldukları ve çok iyi öğrenciler yetiştirmeye aday oldukları kesin.

Bu sınıflandırmadan sonra öğrencilere müziğe başladıkları günden bu güne kadar yaklaşık ne kadar zaman keman çaldıklarını hesaplamaları söylenmiş.

Çıkan sonuçlar şaşırtmış onları. Bir kere prestijli bir okula kabul edilecek yeteneğe sahip olduktan sonra başarının sadece ne kadar çok çalışıldığına bağlı olduğunu görmüşler.

Oysa bunda şaşıracak birşey yok. Herhangi bir tecrübeli hocaya sorsalardı, aynı şeyi hemen söylerdi.

Yıllardır birinci sınıfta karşımıza pırl pırl öğrenciler geliyor. Yıllar içinde çoğu dökülüyor. Kimin döküldüğünün de zekalarıyla ve yetenekleriyle hiçbir ilgisi olmuyor.

Çalışanlar başarılı oluyor, çalışmayanlar dökülüyor.

Başarmak için ne kadar çalıştılar?

Mozart

Bill Gates

Beatles

Bobby Fischer

● **Başarmak için ne kadar çalıştılar?**

Mozart'ın hayranlık yaratan ve işte Mozart bestesi bu dedirten besteleri 20 yaşından sonra gelmeye başlıyor. Oysa Mozart 10 yaşından beri beste yapıyor ve daha küçük yaşından beri müzikle uğraşiyor. Başarıyı yakaladığında arkasında 10000 saatlik bir çalışma süresi bol bol vardı.

Bill Gates üniversitenin ikinci yılında ayrılıp kendi firmasını kurmaya karar verdiğinde son yedi yıldır durmaksızın bilgisayar programlaması yapıyordu. Süre 10000 saatin çok üstündeydi. Bu sürenin bir kısmını da Washington üniversitesi tıp fakültesinin bilgisayarında kaçak kullanıcı olarak doldurdu. Okulun bilgisayarı sabahın saat üçüyle beşi arasında boş kalıyordu. Bill Gates ve arkadaşı Paul Allen gece yarısı üniversiteye gidip bu bilgisayarı aylarca kullandılar.

Beatles Amerika'ya gelip dünyayı yerinden oynatmaya başladıklarında 10. yıllarında iddialıydılar. Son yedi yıldır Hamburg'da bir strip barda günde en az sekiz saat aralıksız çalışıyorlardı. Bu barlar kapıdan geçenlerin müzik sesini duyunca girip bir bira içeyim sonra giderim dediği yerlerdi. Müşterileri kaçırmamak için de sürekli sahnede olan orkestralara ihtiyaçları vardı. Beatles burada kaldıkları sürece yaklaşık 1200 defa sahne aldılar. Bunu sekiz saatle çarparsanız gereken 10000 saati yakalarsınız. Bazı günler sekiz saatten çok fazla süre sahnede kaldıklarını da hatırlamak lazım elbette.

Bobby Fischer bilinen en iyi satranç ustalarından biri. Satrançta da uluslararası ustalık düzeyine erişmek için satranç klüplerinde on yılı doldurmak gerektiği gözleniyor. Bu düzeye on yılın altında gelen tek kişi olarak Bobby Fischer biliniyor. Bobby bu düzeye dokuz yılda gelmiş.

Sonuç olarak sadece yetenekle bir yere varılmadığı ortaya çıkıyor.

Ne gerek var bu kadar çalışmaya?

Çünkü, uluslararası bir yarıştasınız;

Bu sınıfın birincisi olmak yeterli değil!

• Ne gerek var bu kadar çalışmaya?

Gerek var çünkü uluslararası bir yarıştasınız. Sadece kendi sınıfınızda birinci olmanız yeterli değil. Olimpiyatlarda bir yarışa katılıp Türkiye rekoru kırmak ama sekizinci olmak bir başarı değil.

Şu anda belki de Çin'de bir okulun açılış konuşmasında tam da bu konuya değiniliyor. Çok çalışın çünkü Türkler dalgacı görünürler, sağ gösterip sol çakarlar, kendinizi nal toplarken bulursunuz diyorlardır. Siz de Çinlilere dikkat edin, çok sıkı çalışırlar.

Bir iş için başvurduğunuzda, bir burs için başvurduğunuzda, eğer sadece sizin sınıftakilerle yarışacak olsanız, onları geçmek yeterli. Ama önce yurt çapında sınıflarının birincileriyle yarışacaksınız. Sonra da kendi ülkelerinin birincileriyle.

Yalnız birinci gelen ata kupa veririz

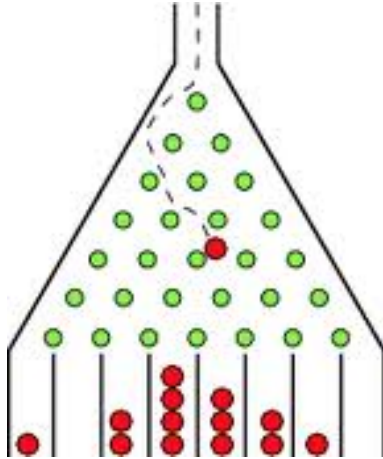
ama diğer atları yine de kořtururuz!

• **Yalnız birinci gelen ata kupa veririz**

Temel sormuş, sadece birinci gelene mi kupa verilir? Evet demişler. Herkes bunu yarıştan önce biliyor mu demiş. Elbette demişler. Öyleyse diğerleri niye deli gibi koşuyor demiş.

Cevap, kimin birinci geleceğini bilmiyor olmamız. Derslerde anlatılan bilgiler de biraz yarış atı gibidir. yalnızca gerekeni anlatmak isteyebiliriz ama on yıl sonra neyin gerekeceğini bilemeyiz. Ancak yılların getirdiği tecrübeyle bir tahminler listesi hazırlarız. Adına müfredat denir. Her öğrendiğinizi, size yararlı olmak için koşan bir at olarak düşünün. Kimin kazanacağını bilemeyeceğiniz için hepsini deli gibi koşturmanız gerekecektir.

Genel başarı dağılımını biliyoruz

ama tek tek sonuçları şimdiden bilmiyoruz.

• Genel başarı dağılımını biliyoruz

Burada bugün üniversiteye hevesle başlayan sizlerin duymaktan hoşlanmayacağı bir gerçek var. Çok azınız başarılı olacaksınız. Diğerleri kendilerine yapılan tüm yatırıma rağmen vasat vatandaşlar olacaklar. Türkiye'ye lokomotif gücü katacak çok az kişi çıkacak aranızdan. Diğerleri nal toplayacak.

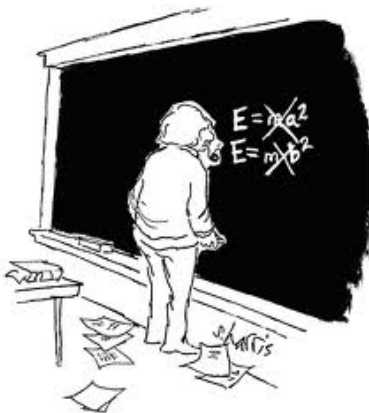
Başarı dağılımı tipik bir eğri çizer. Genel sonucu biliyoruz. Tüm bilyeleri yukardan bıraktığımızda aşağıda hangi şeklin çıkacağını biliyoruz. Ama yukardan bıraktığımız bir bilyenin nereye gideceğini bilmiyoruz.

Sizin durumunuzda siz bilyeden biraz farklısınız. Bilyenin gidip oturacağı pozisyon tamamen tesadüflere bağlı ama siz kaderinizi kendiniz tayin edeceksiniz. Kendi isteğinizle, kendi kararınızla, kendi tercihinizle başarısız olacaksınız.

Aslında başarısız olmak için üstüne bir de gayret etmeniz gerekecek. Bunu becermek için *Sınıfta Kalmanın Yolları* adlı konuşmayı dinlemeniz gerekecek.

Ya da olumlu bir mesaj vermek için yukardaki cümleyi bir başka türlü kurayım: başarılı olmak sizin kararınız, tercihiniz, sizin isteğiniz sonucu ortaya çıkacak. Başka bir etken olmayacak.

Başarıya giden kolay yol yoktur

Eğer hiç hata yapmıyorsanız, anlamlı bir işin peşinde değilsiniz demektir.

• **Başarıya giden kolay yol yoktur**

Üniversite hayatında kolay çıkış yolları arayabilirsiniz. Hoca bu sene nerelerden soruyor? Hocanın soru tipi ne? Hangi konular daha önemli bu hoca için?

Boşuna aramayın. Kolay yol yok.

Bildiklerinizi de ezberlemeyin. Anlayın. Uygulamaya başladığınızda onların hiçbirinin çalışmadığını göreceksiniz zaten. O bilgilerin size verdiği tecrübeyi kullanacaksınız. Ders kitaplarında her sorunun cevabı bir seferde verilir. Hayatta doğru cevabı bulana kadar çok düşer kalkarsınız.

Charles Kettering, fabrikaya yeni gelen genç mühendislere hata yapmayı öğretene kadar akla karayı seçiyorum diyor. Ancak hata yapmayı öğrendince yeni şeyler yapmaya başlayabiliyorlar.

Hatalar yapabilmek ve bu hatalardan sonuçlar çıkarabilmek için eğitim alıyorsunuz. Eğitim, öğrendiğiniz herşeyi unuttuğunuzda geriye kalandır.

Üniversite: Nasıl girilir, nasıl çıkılır?

Test çözebiliyorsanız, girersiniz.

Girmek için:

50 sayfalık dönem ödevi yapabiliyorsanız, çıkarsınız.

Çıkmak için:

• **Üniversite: Nasıl girilir, nasıl çıkarılır?**

Üniversite'deki daha ilk dersinizde farklı bir yerde olduğunuzu ve burası için hazırlıklı olmadığınızı hissedeceksiniz. Üstelik daha ilk dersten başlayarak size, en usta olduğunuz konuyu, test çözme yeteneğini unutmanızı, bunun utanç verici bir yetenek olduğunu söylemeye başlayacağız.

İlk derslerden birinde, sınıfı konuşmaya alıştırmak için, geniş kapsamlı bir soru sordum. Birkaç değişik görüşle cevaplanacak, tartışılacak bir soruydu. Ben soruyu sordum. Kısa bir sessizlik oldu. Arkadan tereddütlü ve kısık bir ses sordu: hocam şıklar ne? Buna gülmeye başladığımız zaman düzelme yoluna girmişsiniz demektir.

Üniversitede bilinenle bilinmeyenın sınırına gelecek ve umuyoruz ki bilinmeyenın tarafından toprak kazanacaksınız. Ama bunun için üniversiteye girmenizi sağlayan test çözme yeteneğinizi sigara bırakır gibi bırakmanız ve bir daha ağzınıza dahi almamanız gerekecek.

Eski öğrencilerden mesajlar-1

“Bana keşke söylenseydi dediğim en önemli şey, hayatın üniversitenin dışında ne kadar zor olduğu ve rekabetin ne kadar yüksek olduğu. Üniversitede bütün sınavlardan 90-100 arası alıp rekabetin ucuna bile gelemeyebilirsin. Özellikle hevesli öğrenciler sınavları asla bir ölçü olarak almayıp, sınavın ötesinde çalışmalı.”

Bakınız:

• Eski öğrencilerden mesajlar-1

“Bana keşke söylenseydi dediğim en önemli şey, hayatın üniversitenin dışında ne kadar zor olduğu ve rekabetin ne kadar yüksek olduğu. Üniversitede bütün sınavlardan 90-100 arası alıp rekabetin ucuna bile gelemeyebilirsin. Özellikle hevesli öğrenciler sınavları asla bir ölçü olarak almayıp, sınavın ötesinde çalışmalı.”

Bunu yazan hayatında 90’ı görmemiş bir öğrenci. Herhalde en düşük notu 95 olmuştur. O da dünyada kendi klasındaki öğrencilerle yarışa girdi.

Buradaki yarış, dünyanın önde gelen okullarında lisansüstü eğitim için kabul almaktır. Sonunda bunu başaranlar arasında kendine yer buldu ama yarış daha önce burada hiç görmediği kadar sert geçti. Sizinle işte bu tecrübesini paylaşıyor.

Eski öğrencilerden mesajlar-2

“Bunu nasıl söylerim bilmiyorum, ama [...] milletin çoğu çok tembel. Hiç bir hevesi ve hırsı yok. Verilen extra yükü omuzlarından atmak için hocalara baskı yapıyorlar. Bizim ülke olarak [Çin, Amerika, Almanya vs] ile rekabette olduğumuzu, bu kadar sert olmasa bile, ifade edebilirsiniz, durumun ciddiyetini anlayabilirler belki. ”

• Eski öğrencilerden mesajlar-2

“Bunu nasıl söylerim bilmiyorum, ama [...] milletin çoğu çok tembel. Hiç bir hevesi ve hırsı yok. Verilen extra yükü omuzlarından atmak için hocalara baskı yapıyorlar. Bizim ülke olarak [Çin, Amerika, Almanya vs] ile rekabette olduğumuzu, bu kadar sert olmasa bile, ifade edebilirsiniz, durumun ciddiyetini anlayabilirler belki. ”

Bu da başka bir burs mücadelesi yapan öğrenci.

Bazı atletizm yarışlarında koşucu rekor kıramadım çünkü beni zorlayacak rakibim yoktu der. Bazı sınıflarda sizi zorlayacak rakip bulamadığınız zaman hatırlatın kendinize ki şu anda Çin’de, Almanya’da, Finlandiya’da bir çok öğrenci de kendisini geleceğe hazırlıyor. Sizi zorlayacak rakipler onlar. 2016 yılında hepiniz aynı ortamlarda aynı sorunlarla uğraşıyor olacaksınız. Kim daha iyi hazırlandıysa o öbürlerine üstünlük sağlayacak ve onlara patronluk yapacak.

Eski öğrencilerden mesajlar-3

"[...] söyleyecekleriniz arasında en önemlisi bence 'Bilkent çok iyi, Türkler çok iyi, dolayısıyla başarılı olabilirsiniz' olacaktır. [ama] üniversiteden çıktıklarında hiç değilse 5000 saatlik bir eforu ortaya koymuş olmaları gerektiğini hatırlatın."

• Eski öğrencilerden mesajlar-3

"[...] söyleyecekleriniz arasında en önemlisi bence 'Bilkent çok iyi, Türkler çok iyi, dolayısıyla başarılı olabilirsiniz' olacaktır. [ama] üniversiteden çıktıklarında hiç değilse 5000 saatlik bir eforu ortaya koymuş olmaları gerektiğini hatırlatın."

Başarısız insanlarla, karamsarlarla arkadaşlık dahi kurmayın. En fazla merhaba-merhaba!

Onlar size abi adamlar yapmış, bizden adam olmaz. Sen burada ne öğreneceksin de onlarla yarışacaksın diyecektir.

Türkiye'ye ilk geldiğimde nelerle uğraştığımı soran birkaç yaşlı melektaşım bana böyle zor şeylerle uğraşma. Batılılar bunu yapar. Sen ucundan bir yerden onların kuyruğuna takıl. Onlar yapsın sen de eksik kusurunu tamamla, böylece mesleğinde burada kolayca yükselirsin, yoksa hayatın burada çok zor geçer demişlerdi. Onların sözünü dinlemedim. Hayat gerçekten de onların söylediği gibi zor geçti. Ama bu konuşmayı onlardan biri değil ben yapıyorum. Seneye de yine benim gibi biri yapacak.

Burada sunulan eğitim sizi uluslararası yarışta avantajlı kılacak bir eğitimidir. Ama buradan alacağınız eğitimin kalitesi ve miktarı tamamen size ve size akıl verenlere kalmış bir konu.

Bu öğrencinin mesajı, ihtiyacınız olan malzeme orada, alın mesajdır

Eski öğrencilerden mesajlar-4

“Sosyal aktiviteler ve kulüpler falan benim için gereksiz vakit kaybı gibi gelmişti. Oysa onlara katılsaydım daha iyi olurdu kesin. Bilkent baya bi kulübüyle bissürü fırsat sunuyor, bunların altı çok çiziliyor, sürekli hatırlatılıyor ancak belki birkez de siz hatırlatabilirsiniz.”

Örneğin:

● Eski öğrencilerden mesajlar-4

“Sosyal aktiviteler ve kulüpler falan benim için gereksiz vakit kaybı gibi gelmişti. Oysa onlara katılsaydım daha iyi olurdu kesin. Bilkent baya bi kulübüyle bissürü fırsat sunuyor, bunların altı çok çiziliyor, sürekli hatırlatılıyor ancak belki birkez de siz hatırlatabilirsiniz.”

Bu öğrenci de çok yüksek notlarla mezun olup, kendisi gibi mezunların başvurduğu çok prestijli burslara başvuran bir öğrenci.

Kağıt üzerinde bu çeşit öğrencileri birbirinden ayırmak mümkün değildir. Onun için mülakat yapılır.

Mülakat için gidersiniz. Sizin gibi pırıl pırıl beş kişi daha orada beklemektedir.

İçerde size, hepinizin çok başarılı olduğunuzu ama bu bursun neden diğerlerine değil de size verilmesinin doğru olacağını düşündüğünüz sorulur.

Türkiye’yi iyi temsil edeceğinizi söyleyip delil olarak ders dışı faaliyetleriniz sıralarsınız. Derin bir bilgiye sahip olduğunuz bir hobiniz olduğunuzu söylersiniz, elbette varsa. Size yatırılacak paranın ülkeye daha kapsamlı bir lider kazandıracığını anlatırsınız, eğer dernek çalışmalarında bulunduysanız. Çaldığınız enstrümanlardan söz edersiniz, bunun size ve etrafınızdakilere olan etkilerini anlatırsınız, eğer bir alet çalıyorsanız. Bildiğiniz yabancı dilleri öne sürersiniz, nasıl uluslararası bir ilişkiler ağında Türkiye’yi rahatça temsil edebileceğinizi anlatırsınız, dil biliyorsanız.

Öğrenci derneklerini bir kez de ben hatırlatmak isterim.

Eski öğrencilerden mesajlar-5

“Öğrendiğimiz herşey hayata bakış açımızı çok değiştiriyor. O nedenle sürekli bir şeyler öğrenmeye değer. Bu 4 yıl içinde alınan eğitimi kullanmayacaklarını zannedenler bile, ne kadar çok şey öğrenirlerse, sadece sokakta yürürken bile, daha fazla şey görüp anlarlar. Üniversiteden cahil ayrılmakta inat edenler ise hayatın geri kalanını miyop geçirirler.”

• Eski öğrencilerden mesajlar-5

“Öğrendiğimiz herşey hayata bakış açımızı çok değiştiriyor. O nedenle sürekli bir şeyler öğrenmeye değer. Bu 4 yıl içinde alınan eğitimi kullanmayacaklarını zannedenler bile, ne kadar çok şey öğrenirlerse, sadece sokakta yürürken bile, daha fazla şey görüp anlarlar. Üniversiteden cahil ayrılmakta inat edenler ise hayatın geri kalanını miyop geçirirler.”

Bunu yazan öğrenci burada kendi konusu dışında seçmeli dersler alıp ufkunu genişleten bir öğrenci. Bu bilgilerin dolaylı gibi görünse bile kendi kişiliğini ve hayatla olan ilişkisini nasıl olumlu etkilediğini anlatıyor.

Eski öğrencilerden mesajlar-6

"[...] üniversite ve lisedeki derslerin gidişatı hakkındaki farklılık. İnsanlar genel olarak derslere, ödevler ve sınavlar dışında da zaman ayırmaları gerektiğini çok geç farkediyorlar."

• Eski öğrencilerden mesajlar-6

"[...] üniversite ve lisedeki derslerin gidişatı hakkındaki farklılık. İnsanlar genel olarak derslere, ödevler ve sınavlar dışında da zaman ayırmaları gerektiğini çok geç farkedyolar."

Lisede öğretmen size öğretir. Üniversitede hoca dersi sadece anlatır. Öğrenip öğrenmemek sizin sorumluluğunuz, sizin tercihinizdir. Bu tercihinizi kimse sorgulamaz. Öğrenmiyorsanız öğrenmezsiniz. İlerde herkes koşarken nal toplayacak olan hoca değil sizsiniz. Bunu kendi kendinize farketmeniz birkaç yılınızı alabilir, ben şimdiden söyleyeyim dedim.

Artık ders konuları kulak dolgunluğuyla ya da sınavdan bir gece önce sabahlayarak anlaşılacak konular değildir. Sürekli konunun içinde olmak ve anlamak için zaman ayırmak gerekir.

Bir yumurtadan civciv çıkması için yumurtayı 21 gün 37 derecede tutmak gerekir. Bunun yerine son gün $21 \times 37 = 777$ derecede tutup da civciv almayı nasıl beklemezseniz, son gece çalışıp da işe yarar bir başarı almayı beklemeyin.

Eski öğrencilerden mesajlar-7-son

“Ayrıca sosyal hayatla akademik hayat arasındaki dengeyi kurmak da önemli. [...] arkadaşlarımla birlikte güzel zaman geçirdikten sonraki 2-3 saatlik çalışmam, rastgele bir zamanda 5-6 saatlik çalışmamdan çok daha verimli oluyordu”

● **Eski öğrencilerden mesajlar-7-son**

“Ayrıca sosyal hayatla akademik hayat arasındaki dengeyi kurmak da önemli. [...] arkadaşlarımla birlikte güzel zaman geçirdikten sonraki 2-3 saatlik çalışmam, rastgele bir zamanda 5-6 saatlik çalışmamdan çok daha verimli oluyordu”

Sadece dalga geçerek bir yere varamayacağınızı tekrar tekrar anlatırken, sadece çalışarak bir yere varabilirmişsiniz gibi bir mesajın çıkmasını istemem. Motoru fazla zorlarsanız, su ısınır. Durup suyu soğutmazsanız, su kaynar ve motor durur.

Motorun suyunu kaynatmayacaksınız.

Artık büyüdünüz

Kararlarınızı siz vereceksiniz.

• Artık büyüdünüz

Aileniz sizi korumak için herşeyi yapar. Bu korumanın amacı sizi, siz kendi kendinizi koruyacak duruma gelene kadar kollamaktır. Bazan siz kendi kendinizi koruyacak duruma geldiğiniz halde ya aileniz ya da siz bunu farketmezsiniz. Sorun orada başlar. Kimseyi incitmeden bu koruma halkasını açıp kendi ayaklarınızın üzerinde durmanızın zamanı geldi. Buna en çok aileniz sevinecektir. Baba olunca anlarsınız.

Üniversite hayatında nasıl başarılı olursunuz:

- Tutkulu olun,
- Çok çalışın,
- Mükemmeli hedefleyin,
- Hedefinize odaklanın,
- Yılmayın,
- “Ne verebilirim?” diye düşünün,
- İyi fikirler üretin,
- Vazgeçmeyin.

Liste uzun ama yine de moralinizi bozmayın!

● **Üniversite hayatında nasıl başarılı olursunuz:**

Söylemesi kolay, doğruluğu açık olan bu kuralları uygulamak disiplin ister. O yüzden zordur, herkes bildiği halde çok az kişi uygular.

En azından şunu aklınızda tutmanız yararlı olur. Vazgeçmeyin. Bir yarışı kazananlar, dikkat ederseniz yarışı terk etmemiş kişiler arasından çıkar. Bir maratonu yirminci kilometresinde yoruldu ben diye terkedene hiç kimse maraton kazanmamıştır.

Temel her gün en az elli kere Allahım bana milli piyangoda büyük ikramiyeyi çıkar diye dua etmeye başlamış. Aylar geçmiş, Temel hala dua ediyor, ikramiye falan çıktığı yok. Duaları yukarı taşıyan melekler hem yorulmuşlar hem de Temel'e acımışlar. Allaha rica etmişler, sen en doğrusunu bilirsin ama şu Temel kuluna bir ikramiye çıkaramaz mısın, biz yorulduk onun dualarını taşımaktan demişler. Allah da çıkaracağım, çıkaracağım da herif bile almıyor ki demiş.

Woody Allen'a genç aktörler iş bulamadıklarından, filimlerde rol alamadıklarından yakınmışlar. Roller hep başkaları tarafından kapılıyor demişler. Bir film için seçmelere gideceğiz, bir bakıyoruz ki çok güçlü adaylar var, nasıl olsa bize rol vermeyecekler, gitmiyoruz. Başka bir film seçmesi oluyor, onu da kimin alacağı belli, gidemiyoruz bile demişler. Woody Allen'da seçmelere gitmezseniz elbette rol alamazsınız. Rolü sadece seçmelere gidenler arasında dağıtıyorlar demiş. Başarının yüzde sekseni orada olmaktadır demiş.

Hayatta da hep orada olmak gerekir. O bileti hep almak gerekir.

Kıssadan hisse, bu kuralların hepsini hatırlamasanız bile bir tekini hatırlayın: Vazgeçilmeyecek.

Çünkü her şey çok güzel olacak!

BİLKENT'E HOŞGELDİNİZ!
Hepinize başarılı ve eğlenceli bir üniversite hayatı diliyorum.

• **Çünkü her şey çok güzel olacak!**

Teşekkürler.